

© creative commons CREATIVE COMMONS PRESENTEERT:

CREATIEVE WERKEN

DELEN MET ANDEREN - EEN STRIP

DOOR ALEX ROBERTS,
REBECCA ROYER EN JON PHILLIPS

Met **Creative Commons** gaat voor iedereen een wereld open. Letterlijk. Op creatieve werken rust automatisch auteursrecht zodra het werk in zintuiglijk waarneembare vorm is neergelegd. Het gekrabbel op een servetje is al voldoende om het recht te verkrijgen om als enige dat gekrabbel openbaar te mogen maken en te mogen verveelvoudigen.

De wet waarin dat geregeld is heet de auteurswet. En die wet bepaalt dat een ander pas iets met zo'n creatief werk mag doen, als hij uitdrukkelijke toestemming heeft van de rechthebbende. Lastig voor gebruikers, en al helemaal omdat de wet niet verplicht tot registratie van auteursrechtelijk beschermd werk of tot het vermelden van contactgegevens om toestemming te kunnen vragen. Lastig ook voor makers die niet al hun rechten willen uitoefenen. Want die moeten een juridisch waterdichte tekst (licentie) schrijven om duidelijk te maken dat zij van plan zijn om sommige rechten niet uit te oefenen.

Creative Commons biedt voor beide problemen een oplossing via gratis, rechtsgeldige en makkelijk bruikbare licenties. Deze korte comic-strip vertelt hoe die licenties de hoeveelheid toegankelijke en herbruikbare creatieve werken enorm vergroten, en de wereld van creatieve werken voor maker en gebruiker open maken.

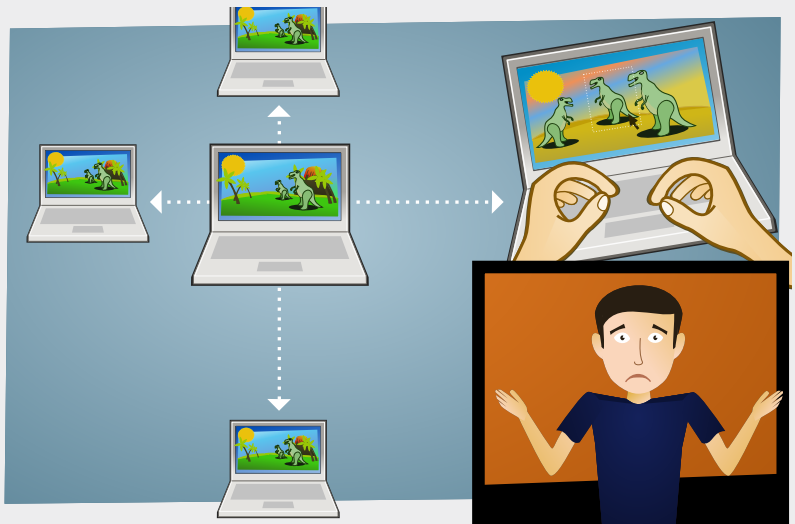
De computer biedt talloze mogelijkheden om creatief bezig te zijn. Zo kun je verhalen schrijven met de computer, maar ook tekenen, foto's maken, muziek opnemen en videofilms maken.

Als je handmatig een tekening maakt, bestaat hiervan slechts één exemplaar. Je kunt dit exemplaar zelf houden, of aan een vriend geven, of misschien zelfs wel aan iemand verkopen.

Maar als je met de computer een tekening maakt, is het mogelijk een exacte kopie van die tekening te maken. Je kunt je eigen tekening houden en een kopie ervan aan een vriend geven en een kopie verkopen.

Als iemand een kopie van jouw tekening heeft, kan hij hiervan nog meer kopieën maken en deze verspreiden aan andere mensen. Hij kan ook veranderingen aanbrengen in je tekening en deze gewijzigde versie van jouw tekening verspreiden.

Maar hoe zit het eigenlijk als je dat helemaal niet wilt?

Hier komt het recht om de hoek kijken. Hoewel de computer het voor iedereen mogelijk maakt jouw werk te verspreiden of te veranderen, zorgt het auteursrecht ervoor dat niemand dit mag doen zonder jouw toestemming.

Wel zijn er mogelijk specifieke uitzonderingen op deze regel, afhankelijk van waar je woont. In de Verenigde Staten wordt dit Fair Use genoemd, oftewel eerlijk gebruik.

Volgens de wet heb je automatisch het volledige auteursrecht over het creatieve werk dat van jouw hand is, zoals verhalen die je hebt geschreven, maar ook tekeningen, muziek, foto's of video's die je hebt gemaakt. Dit betekent dat niemand het recht heeft jouw werk te verspreiden of te veranderen, tenzij jij hiervoor uitdrukkelijk toestemming verleent.

Maar hoe zit het nou als je juist wilt dat iedereen het recht heeft jouw werk te verspreiden, zodat de hele wereld kennis kan maken met jouw werk?

Hoe zit het als je wilt dat anderen jouw werk kunnen gebruiken als bron voor hun eigen werk of dat zij zelfs iets geheel nieuws van jouw werk kunnen maken?

Je kunt natuurlijk iedereen die het maar wil laten weten dat ze gebruik mogen maken van jouw werk, maar het kan veel makkelijker. Als je wilt dat jouw werk voor iedereen toegankelijk is, kun je gebruik maken van een Creative Commons Licentie.

Creative Commons is een organisatie die een aantal open content licenties beschikbaar stelt. Jij mag deze licenties gebruiken voor het werk dat jij gemaakt hebt.

Een content-licentie is een document waarin vermeld staat welke rechten en beperkingen van toepassing zijn op jouw werk – het beschrijft wat anderen wel of niet mogen doen met het werk dat jij hebt gemaakt.

Creative Commons Licenties zijn in vele talen vertaald en aangepast aan de rechtssystemen die gelden in verschillende landen over de hele wereld. De licenties zijn zo opgesteld dat ze internationaal gebruikt kunnen worden, zodat het zelfs voor iemand aan de andere kant van de wereld volkomen duidelijk is waartoe je haar/hem wel of geen toestemming verleent.

Naamsvermelding

Naamsvermelding-GelijkDelen

Naamsvermelding-GeenAfgeleideWerken

Naamsvermelding-NietCommercieel

Naamsvermelding-NietCommercieel-GelijkDelen

Naamsvermelding-NietCommercieel-GeenAfgeleideWerken

Creative Commons stelt 6 verschillende licenties beschikbaar, zodat je helemaal zelf kunt bepalen hoe je jouw werk wilt delen met anderen.

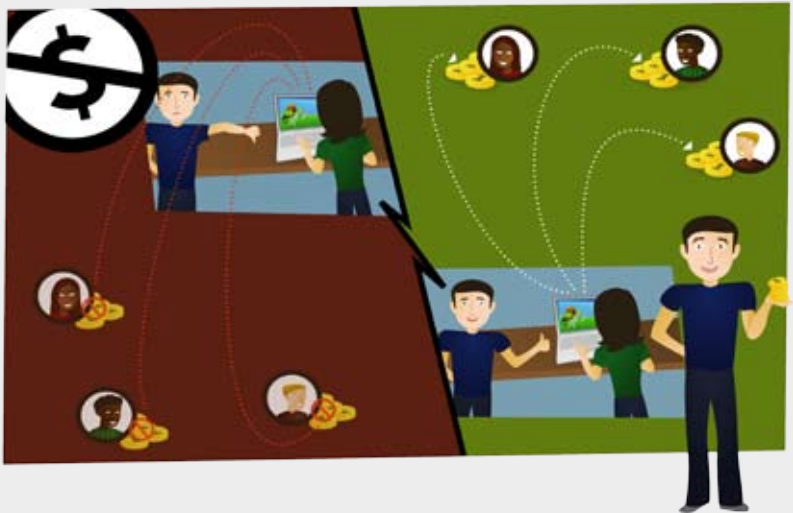

Alle licenties van Creative Commons stellen een zogeheten
naamsvermelding verplicht. Dit houdt in dat anderen jouw werk alleen
mogen verspreiden als ze kenbaar maken dat jij de maker ervan bent.
Er is nog meer waar je over moet nadenken voordat je jouw werk
toegankelijk maakt voor de rest van de wereld.

Wil je dat andere mensen jouw werk kunnen verkopen of er geld aan kunnen verdienen zonder dat ze dat eerst aan jou hoeven te vragen? Als je geen toestemming geeft jouw werk voor commerciële doeleinden te gebruiken, betekent dit wel dat jouw werk minder mensen zal bereiken.

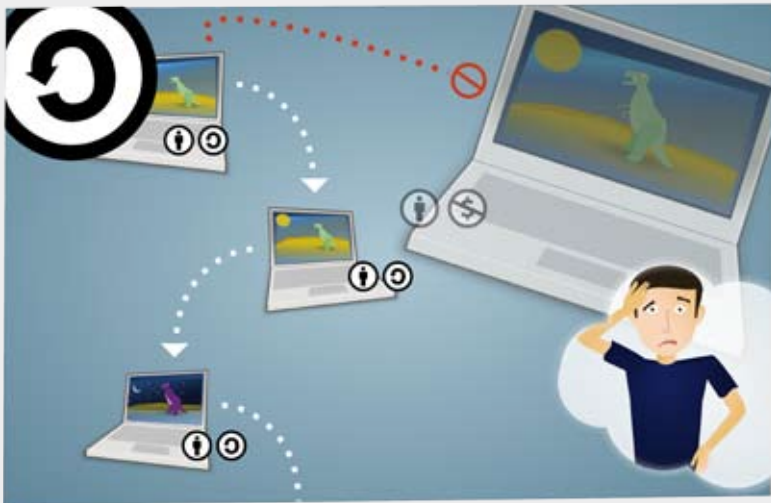
Maar het betekent ook dat niemand geld kan verdienen aan jouw werk zonder jouw toestemming. Je kunt aparte regelingen treffen voor commercieel gebruik van jouw werk, zodat jij er ook iets aan verdient als een ander dat doet.

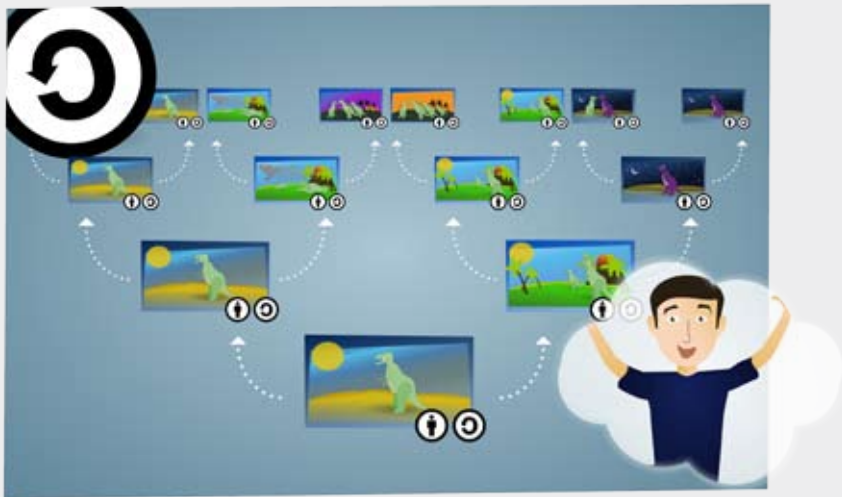
Wil je dat andere mensen veranderingen kunnen aanbrengen in jouw werk (er ontstaan dan afgeleiden van jouw werk) zonder het eerst aan jou te hoeven vragen? Als je afgeleiden verbiedt, loop je wel de kans mis dat jouw werk de aanzet vormt tot heel creatieve nieuwe ideeën.

Maar het betekent ook dat anderen jouw werk niet kunnen gebruiken op een manier die jou niet bevalt.

Als je andere mensen toestemming geeft veranderingen aan te brengen in jouw werk, moet je er ook over nadenken of je hun ertoe wil verplichten dezelfde licentie te gebruiken als jij ("gelijk delen"). Met een GelijkDelen-Licentie blijven de voorwaarden die jij hebt gesteld voor jouw originele werk van toepassing op het verdere gebruik van jouw werk. Maar deze licentie beperkt ook de mate waarin afgeleiden van jouw werk verspreid worden. En hierdoor worden ook weer de mogelijkheden beperkt dat iemand anders jouw oorspronkelijke werk gebruikt in een afgeleide.

Aan de andere kant weet je dankzij GelijkDelen zeker dat jouw werk wordt gebruikt op jouw voorwaarden, zelfs nadat er vele kopieën (en weer kopieën daarvan) en afgeleiden zijn verspreid.

Jij en niemand anders bepaalt hoe jouw werk eruit komt te zien en hoe jouw werk gedeeld wordt met de rest van de wereld!

Deze brochure is een uitgave van **Creative Commons Nederland** en is gebaseerd op een ontwerp van Creative Commons International. De originele bestanden zijn te vinden op wiki.creativecommons.org/comics.

Creative Commons Nederland is een samenwerkingsproject van Waag Society, Stichting Nederland Kennisland en het Instituut voor Informatierecht (IViR). Creative Commons Nederland ontwikkelt, promoot en geeft voorlichting over de Creative Commons Licenties in Nederland. Creative Commons Nederland wordt ondersteund door het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap.

Creative Commons Nederland verzorgt cursussen en workshops, en geeft presentaties over de Creative Commons Licenties, open content en omgang met auteursrechten op het internet. Interesse? Neem dan contact met ons op via [**info@creativecommons.nl**](mailto:info@creativecommons.nl).

Op de website [**www.creativecommons.nl**](http://www.creativecommons.nl) vind je meer informatie over onze activiteiten en de Creative Commons Licenties. Je kan er ook terecht om een licentie te kiezen. Voor voorbeelden van Nederlandse open content projecten is [**www.opencontent.nl**](http://www.opencontent.nl) een goede vindplaats.